

Evoluce zrádce: Psychologický rozbor osobnosti Emanuela Moravce

Martin Brummer

Abstrakt

Disertační práce se zaměřuje na popis osobnosti českého kolaboranta druhé světové války Emanuela Moravce. Jedná se o psychobiografickou práci využívající kvalitativní metody získání a interpretaci dat. Prvním zdrojem dat byla sekundární literatura věnující se Moravcovi. Ta byla tvořena především dvěma monografiemi (Pernes, 1997; Vytlačil, 1993), dále několika doplňujícími texty kratšího rozsahu. Jejich analýzou byla vytvořena kompilační biografie Moravce, která je součástí příloh studie. Druhý zdroj tvořily knižně vydané texty Moravce, které byly vydány v rozmezí let 1918 a 1943. Texty zahrnují Moravcovy monografie, dále pak přepisy jeho rádiových přednesů a veřejných vystoupení. Celková suma analyzovaných textů činila cca 4000 stran. Analýza pramenů probíhala formou *desk research* prostřednictvím axiálního a selektivního kódování. Na jeho základě vznikly hlavní kategorie popisu Moravcovy osobnosti, na které byly následně aplikovány následující teorie: a) hlubinné teorie Donalda Winnicotta a Karen Horneyové; b) narativní analýza Dana McAdamse a Kevina Murrye; c) kulturně-historická teorie činnosti Yrjöho Engeströma. Studie předkládá tři druhy výstupů. Prvním výsledkem je popis osobnostní struktury Emanuela Moravce prizmatem tří psychologických směrů. Součástí deskripce osobnosti je vysvětlení hlavní motivace ke zradě Československa a demokracie a ke kolaboraci s nacistickým Německem. Druhým výsledkem je porovnání využitelnosti uvedených tří směrů k jejich aplikaci v psychobiografickém výzkumu. Posledním výstupem je představení psychobiografie širší vědecké obci. Disertace představuje úvodní seznámení s psychobiografickým přístupem, jeho historií, meta-teoretickým zasazením, etickými principy i kritikou.

Klíčová slova

Emanuel Moravec, kulturně-historická teorie činnosti, narativní analýza, neopsychoanalýza, neuróza, psychobiografie, psychohistorie, psychologie dějin, teorie objektních vztahů